

DENTAL TRIBUNE

The World's Dental Newspaper



Bosna i Hercegovina, septembar 2024.

www.dental-tribune.com

Godina V, 3/2024



STUDIJA

Istraživanje otkrilo nedostatke u znanju turskih stomatologa o oralnom karcinomu i mukoznim lezijama



STUDIJA

Upotreba antibiotika u implantologiji:
Poziv za standardizirane smjernice



NOVOSTI

Stomatologija za vjernike:
Ispunjavanje potreba za oralnom zdravstvenom njegom malezijskih hadžija

Strana 6

Strana 12

Strana 16

Revolucionarni sporazum proširuje finansiranje stomatološke brige za djecu, starije osobe i osobe s invaliditetom na Islandu

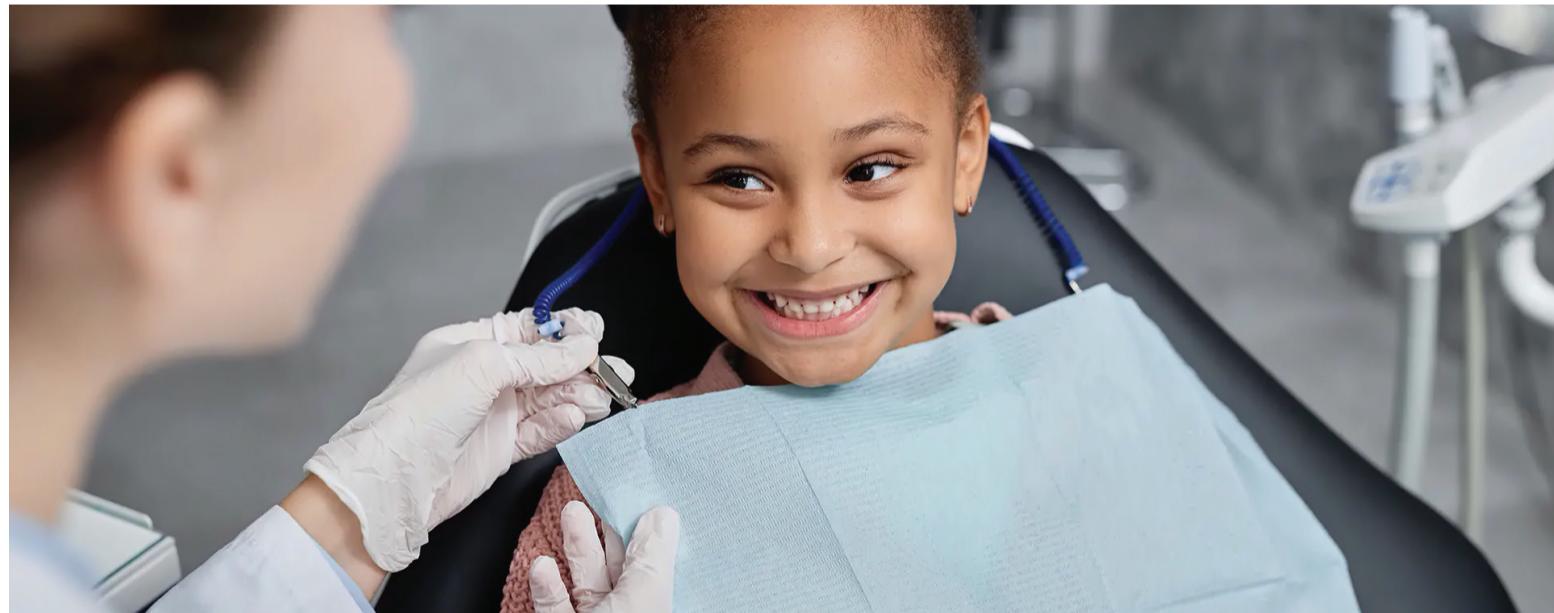
REYKJAVIK, Island: Novi sporazum potpisani 13. juna između *Icelandic Dental Association* i *Iceland Health*, državnih pružatelja javno finansirane zdravstvene brige, povećat će finansiranje stomatološkog liječenja djece, starijih osoba i osoba s invaliditetom za sljedećih pet godina. Ovaj značajni sporazum nastavlja opredjeljenje vlade za osiguranje ravnopravnog pristupa zdravstvenoj zaštiti u zemlji i nastavlja stopama važnog sporazuma iz jula prošle godine koji je utrostručio financiranje općeg ortodontskog liječenja.

Dental Tribune International

Novi sporazum, koji je djelomično stupio na snagu 1. jula, a u potpunosti će stupiti na snagu 1. septembra, garantuje plaćanje stomatoloških usluga za djecu, starije osobe i osobe s invaliditetom za sljedećih pet godina. Također, povećava broj tretmana koje plaća Iceland Health za troškove koji prethodno nisu bili pokriveni.

Govoreći o važnosti sporazuma, ministar zdravstva Willum Þór Þórsson je izjavio na web-stranici Iceland Health-a: "Ovaj sveobuhvatni sporazum o stomatološkim uslugama je još jedan korak u vladinom nastojanju da smanji troškove zdravstvene zaštite za građane i time promoviše jednak pristup. [...] Čestitam strankama i korisnicima usluga na ovoj prekretnici."

U duhu pozitivnih osjećanja, izvršni direktor Iceland Health-a Sigrúnur H. Helgason je izjavio: "Vje-



Novi sporazum o stomatološkoj njezi dodatno učvršćuje islandski javni zdravstveni sistem kao jedan od najboljih u svijetu.

(Fotografija: SeventyFour/Shutterstock)

rujemo da će sporazum dovesti do poboljšanog dentalnog zdravlja za djecu, starije osobe i osobe s invaliditetom. Ovo je prvi sveobuhvat-

ni dugoročni sporazum o svim stomatološkim uslugama. Prema našem mišljenju, ovo je izuzetno zadovoljavajući korak."

Proširenje vladinog finansiranja u stomatološkom sektoru je uskladeno s već snažnim javnim zdravstvenim sistemom na Islan-

du, koji je časopis *The Lancet* rangirao kao drugi najbolji u svijetu u vezi s pitanjem kvaliteta i pristupa.



www.dental-tribune.com



STOMATOLOŠKA KOMORA FBiH

FEDCAR

ERO

fdi
FDI World Dental Federation

AD

Univerzitetski timovi se pripremaju za Dentalnu olimpijadu 2024

NEW ORLEANS, SAD: *American Dental Association* (ADA) je najavila da će se četiri stomatološka fakulteta iz SAD-a takmičiti za zlato na ovogodišnjoj ADA Dentalnoj olimpijadi na SmileCon stomatološkoj konferenciji u New Orleansu 17. oktobra. Godišnji događaj testira inteligenciju studenata, koordinaciju ruka-oko kao i znanje na stomatološkom kvizu, te im pruža iskustvo i izloženost koja prevazilazi njihovo stomatološko obrazovanje.



"Dentalna olimpijada stavlja studente direktno u središte akcije", kaže dr. Gabriel Holdwick, domaćin kviza na ovogodišnjem događaju u oktobru.

(Fotografija: beeboys/Shutterstock)

Dental Tribune International

Nakon takmičenju će učestvovati sljedeći fakulteti:

- Stomatološki fakultet Univerziteta Alabama u Birminghamu
- Stomatološki fakultet Zdravstvenog naučnog centra Univerziteta Louisiana
- Stomatološki fakultet Medicinskog centra Univerziteta Mississippi
- Stomatološki fakultet Univerziteta Oklahoma

ADA je u izjavi za medije istakla da će se četiri univerziteta, također, susresti na nogometnom terenu u istom mjesecu u organizaciji Southeastern Conference, istaknute kolegijalne atletske asocijacije, te da će stomatološko takmičenje, iako potpuno drugačije, biti "ništa manje strastveno".

"Volim energiju koju studenti donose na SmileCon," rekao je dr. Gabriel Holdwick, koji je bio domaćin kviza iz stomatološkog znanja na prošlogodišnjem događaju i vratit će se da vodi kviz u oktobru, za ADA-u. Objasnio je: "Studenti stomatologije su po prirodi vrlo pametni i angažirani, a dodavanje zdrave doze takmičenja stvarno čini događaj zabavnim."

Dentalna olimpijada stavlja studente direktno u središte akcije na SmileCon-u, dajući im priliku da se upoznaju s članovima ADA-e i da vide kako izgleda profesija izvan zidova njihovih fakulteta."

Ove godine će se održati treća ADA Dentalna olimpijada. Studenti Stomatološkog fakulteta Univerziteta Puerto Rico su pobijedili su na SmileCon-u 2023 u Orlando, Florida. Stomatološki fakultet Zdravstvenog naučnog centra Univerziteta Texas u San Antoniju pobijedio je na SmileCon-u 2022, održanom u Houstonu.

Student četvrte godine stomatologije Amer Sheih bio je dio tima koji je predstavljao Stomatološki fakultet Univerziteta Nova Southeastern u 2023. godini. Sheih je

rekao za ADA: "Moje srce je bilo puno ponosa i uzbudjenja dok sam predstavljao svoj fakultet. Zrak je bio pun pozitivne atmosfere, ali i napetosti dok sam se takmičio sa svojim vršnjacima, kreirajući veze i uspomene koje će trajati cijeli život."

Od intenzivnog takmičenja do zajedničkog smijeha i prijateljstva, svaki trenutak bio je svjedočanstvo strasti i predanosti stomatološke zajednice."

SmileCon će se održati u periodu od 17. do 19. oktobra u Kongresnom centru Ernest N. Morial u New Orleansu. Posjetite web-stranicu ADA-e za više informacija.

IMPRINT INTERNATIONAL HEADQUARTERS

PUBLISHER AND CHIEF EXECUTIVE OFFICER: Torsten Oemus

CHIEF CONTENT OFFICER:
Claudia Duschek

Dental Tribune International GmbH
Holbeinstr. 29, 04229 Leipzig, Germany
Tel.: +49 341 4847 4302
Fax: +49 341 4847 4173
General requests: info@dental-tribune.com
Sales requests:
mediasales@dental-tribune.com
www.dental-tribune.com

Material from Dental Tribune International GmbH that has been reprinted or translated and reprinted in this issue is copyrighted by Dental Tribune International GmbH. Such material must be published with the permission of Dental Tribune International GmbH. *Dental Tribune* is a trademark of Dental Tribune International GmbH.

All rights reserved. © 2024 Dental Tribune International GmbH. Reproduction in any manner in any language, in whole or in part, without the prior written permission of Dental Tribune International GmbH is expressly prohibited.

Dental Tribune International GmbH makes every effort to report clinical information and manufacturers' product news accurately but cannot assume responsibility for the validity of product claims or for typographical errors. The publisher also does not assume responsibility for product names, claims or statements made by advertisers. Opinions expressed by authors are their own and may not reflect those of Dental Tribune International GmbH

dti] Dental Tribune International

VLASNIK LICENCE
Stomatološka komora FBiH
Antuna Hangjia do br.3, 71000 Sarajevo, BiH

IZDAVAČ
Stomatološka komora FBiH
Antuna Hangjia do br.3, 71000 Sarajevo, BiH
www.stomatoloskakomora.ba
Tel/Fax: +387 33 203 075
e-mail: info@stomatoloskakomora.ba

GLAVNI UREDNIK
Prim.dr. Mirsad Tokić

MARKETING
Adi Muhić
Stomatološka komora FBiH
e-mail: adi.m@stomatoloskakomora.ba
www.stomatoloskakomora.ba

DTP
Adnan Čelahmetović / PERFECTA, Sarajevo

PREVOD
Edina Karić

LEKTOR
Zdenka Pejić

STRUČNI SAVJETNICI
Prim.dr. Mirjana Duspara
Prim.dr. Šemska Bašović
Prof.dr.sc. Lejla Ibrahimagić-Šeper
Prim.dr. Haris Demirović

Asja Muhić, dr.med.dent.

SEKRETAR
Remza Sladić

ŠTAMPA
A3 studio d.o.o.

TIRAŽ
1600 primjeraka

DTI - VLASNIČKA STRUKTURA

IZDAVAČ I VLASNIK LICENCE
Stomatološka komora FBiH
ODGOVORNA OSOBA IZDAVAČA

Prim.dr. Mirsad Tokić

IDENTIFIKACIONI BROJ
4200486540005

PDV BROJ

200486540005

SJEDIŠTE

Antuna Hangjia do br.3

71000 Sarajevo, BiH

TEL/FAX

+387 33 203 075

NAZIV MEDIJA

Dental Tribune

VRSTA MEDIJA Štampani



B&B DENTAL
IMPLANT COMPANY



B&B Dental implantate i prateće elemente B&B Dental sistema
možete pronaći kod ovlaštenog zastupnika
za Bosnu i Hercegovinu, kompanije
Hercegovinalijek d.o.o. Mostar

Kontakt telefon:

036 501 508

Kontakt telefon stručnog saradnika:

060 313 86 65

zdrave
desni



CURAPROX

NIJE SVEJEDNO ŠTA BIRATE

Zato kod međuzubnih četkica
pazite da izbor bude **siguran.**

CPS prime

- Sigurne i učinkovite
- Meka, duga i gusta vlakna
- Visoko kvalitetno
žičano jezgro bez nikla
- Savršena njega za vaše zube



ZDRAVE DESNI
15.10. - 30.10.2024.



Za više informacija pišite na info@biassco.ba ili pozovite na broj: 032/89 12 11.

CURAPROX Bosna i Hercegovina

curaproxbih

www.zdrav-osmijeh.ba

SWISS PREMIUM ORAL CARE

Studija procjenjuje primarne tipove ličnosti među studentima stomatologije

Veliki broj studija je istraživao prevladavajuće tipove ličnosti među studentima stomatologije s ciljem predviđanja uspjeha u obrazovanju. Novi sistematski pregled je pokazao da su se dva dominantna profila ličnosti studenata stomatologije u SAD-u promijenila tokom posljednjih 50 godina. Studija je uključivala Myers-Briggsov indikator tipova ličnosti, koji kategorizira ličnosti u 16 tipova prema dimenzijama ekstraverzija/introverzija, opažanje/intuicija, razmišljanje/osjećanja i prosuđivanje/percipiranje. Studija je otkrila da, iako je još uvijek tip ličnosti ekstraverzija–opažanje–razmišljanje–prosuđivanje prevladavajući, tip ličnosti ekstraverzija–opažanje–osjećanje–prosuđivanje zamijenjen je tipom osobnosti introverzija–opažanje–razmišljanje–prosuđivanje. Dental Tribune International razgovarao je o rezultatima studija sa glavnim autoricom dr. Chenshuang Li, asistenticom i kliničkom direktoricom ortodoncijske klinike na School of Dental Medicine na University of Pennsylvania, Philadelphia, SAD.

Anisha Hall Hope
Dental Tribune International

Dr. Li, s obzirom na ovu promjenu u dominantnim tipovima ličnosti među studentima stomatologije, koje faktore smatrate najznačajnijim uticajem na ove promjene? Postoje li specifični društveni ili obrazovni trendovi koji su doprinijeli ovoj promjeni?

Postoji nekoliko potencijalnih faktora koji su uticali na ove promjene. Vjerovatno su glavni uzrok opšte promjene ličnosti među različitim generacijama. Iako je svaka generacija bila pod uticajem tehnološkog napretka, tehnološki razvoj u proteklom nekoliko decenija je bio zaista dramatičan. Posljedično tome, načini na koje mlađe generacije dobivaju informacije i znanje su potpuno drugačiji od onih starijih generacija. Ovo bi, također, moglo značajno uticati na to kako studenti stomatologije – i opće stanovništvo – međusobno komuniciraju. Samo razmislite o promjenama od pisanja pisma rukom do tipkanja e-maila, od telefoniranja do slanja poruka na društvenim mrežama!

Kako promjene u dominantnim tipovima ličnosti utiču na klinički rad studenata stomatologije i njihovu interakciju s pacijentima? Da li su te promjene dovele do izmjena u metodama kliničke obuke i evaluacije?

Istraživanje iz 1997. godine je otkrilo da su introvertni studenti u SAD-u imali značajno bolje rezultate na državnim ispitima iz stomatologije dijelovi I i II, ali su pokazali progresivno niži klasni nivo tokom četverogodišnjeg perioda i češće su imali ozbiljne akademske poteškoće u poređenju sa ekstrovertnim studentima. Međutim, u Južnoj Koreji 2009. godine nije pronađena razlika između ekstrovertnih i introvertnih studenata stomatologije u njihovim prosječnim ocjenama na stomatološkom fakultetu. Također, istraživanje iz 1990. godine je otkrilo da su među starijim studentima stomatologije u SAD-u introvertni učenici koji su imali dar za prosudbu te su imali tendenciju da komuniciraju efikasnije od ekstrovertnih i perceptivnih učenika.

Na osnovu kontradiktornih informacija iz prethodnih studija, ne



Istraživači su primijetili promjenu u tipovima ličnosti koji su najčešće prisutni među studentima stomatologije i spekuliraju o razlozima zašto su se pojavili novi obrasci u posljednjih 50 godina.

(Fotografija: Anel Alijagic/Shutterstock)

mogen donijeti zaključak o tome da li je ekstroverzija bolja ili lošija od introverzije u kliničkom radu i interakciji sa pacijentima. Međutim, budući da dostupne studije na ovu temu ne predstavljaju nužno trenutne stomatološke obrazovne sredine, jer su radovi objavljeni prije 15-35 godina, i promjena od ekstrovertnih ka introvertnim studentima je jedno od glavnih otkrića koje smo primijetili u našoj studiji, preporučujemo da se procijeni kako ličnosti studenata stomatologije utiču na njihov klinički rad u sadašnjim obrazovnim sredinama. Nadamo se da će naša studija privući pažnju stomatoloških edukatora širom svijeta za daljnja poboljšanja u strategijama

podučavanja i uslugama podrške studentima.

Studija je zabilježila varijacije, kao i sličnosti u tipovima ličnosti među studentima stomatologije iz različitih zemalja. Kako kulturni faktori mogu uticati na ove razlike u ličnosti i koje strategije bi mogle implementirati stomatološki fakulteti da prilagode svoje kurikulumu ovim raznolikim profilima?

Kao što društvene okolnosti utiču na ličnost, tako utiču i kulturni faktori. Pored toga, moramo priznati da različite zemlje imaju različite obrazovne sisteme. Na primjer, neke zemlje imaju obuku u stomatološkoj školi nakon

što studenti završe srednju školu, dok druge zemlje ne dopuštaju studentima da uđu u stomatološku školu dok ne steknu diplomu prvog ili višeg stepena. Kako sve više studenata odlučuje studirati u inostranstvu, profesori i edukatori u stomatologiji se suočavaju sa studentima iz raznovrsnih sredina. Stoga je važno pružiti inkluzivno i ravноправno obrazovno okruženje. Pored toga, pacijenti koje sada liječimo također imaju raznovrsnije pozadine nego ranije; stoga je veoma važna tema kako obučiti naše studente da se na odgovarajući način angažuju s pacijentima i tu temu treba dalje istraživati.

Kako se identifikovani tipovi ličnosti mogu povezati sa preferiranim stilovima učenja među studentima stomatologije? Trebaju li se profesori i edukatori u stomatologiji prilagođavati studentima u svojim metodama podučavanja kako bi bolje uskladili sa promjenjivim profilima ličnosti?

S obzirom na to da ne postoje opsežne studije o efikasnosti različitih metoda podučavanja za studente s različitim tipovima ličnosti, ne možemo dati preporuke o jednoj metodi podučavanja u odnosu na drugu za trenutnu populaciju studenata stomatologije. Međutim, nadamo se da će naša otkrića podići svijest u polju stomatološkog obrazovanja o ovom aspektu i poslužiti kao osnova za daljnja poboljšanja u strategijama podučavanja i uslugama podrške studentima.

Studija pod nazivom "Dental students' Myers-Briggs Type Indicator personality profile in the past 50 years: Systematic review and meta-analysis" objavljena je 10. juna 2024. u *Journal of Dental Education*, prije uvrštenja u izdanje.

"Iako je svaka generacija bila pod utjecajem tehnoloških napredaka, tehnološki razvoj u proteklim decenijama bio je dramatičan."



R



PROZIRAN EFIKASAN BEZBOLAN MOBILAN SIGURAN

Avicena Aligner je registrovan u agenciji za lijekove.

Pozivamo sve doktore stomatologije da se pridruže Avicena grupaciji i unaprijede svoje usluge koristeći naše vrhunske proizvode.
Zajedno, možemo učiniti osmijeha još ljepšima!

PARTNER:



STOMATOLOŠKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE



Istraživanje otkrilo nedostatke u znanju turskih stomatologa o oralnom karcinomu i mukoznim lezijama

RIZE, Turska: Prema podacima iz American Cancer Society, samo u SAD-u se očekuje 58.450 novih slučajeva orofaringealnog karcinoma i 12.230 smrtnih slučajeva samo u 2024. godini. *Global Cancer Observatory* iz Svjetske zdravstvene organizacije (engl. WHO) je izvijestio o 2.246 novih slučajeva raka usne i usne šupljine te 551 smrtnom slučaju u Turskoj u 2022. godini. Ovi podaci naglašavaju važnost rane dijagnoze i odgovarajućih preporuka pacijentima, za što su stomatolozi dobro pozicionirani. U tom smislu, u nedavno sprovedenoj studiji procijenjivalo se znanje i iskustvo turskih stomatologa o oralnom karcinomu te je studija pokazala nedostatke u njihovom kliničkom i teorijskom znanju, što ukazuje na potrebu za poboljšanom obukom.

Dental Tribune International

"Naš članak pruža podatke o znanju stomatologa o oralnom karcinomu i oralnim mukoznim lezijama te preporučuje mjere za uklanjanje mogućih nedostataka u znanju. S obzirom na to da stomatolozi mogu igrati aktivnu ulogu u ranoj dijagnozi oralnih karcinoma, cilj nam je bio doprinjeti dentalnom obrazovanju u Turskoj," rekao je glavni autor dr. Mert Karabağ, istraživač na Odsjeku za oralnu i maksilofacialnu kirurgiju na Univerzitetu Recep Tayyip Erdoğađan u Rizeu, za Dental Tribune International (DTI).

Studija je uključila 361 stomatologa koji su aktivno radili u Turskoj između januara 2020. i januara 2023. godine. Učesnici su dobili anketu s 16 pitanja poslanih putem e-maila koja se odnosila na njihovo iskustvo i znanje o lezijama oralnog karcinoma, biopsiji te

testiranju njihovog znanja o uočavanju, dijagnozi i biopsiji kancerogenih i nekancerogenih lezija.

Većina učesnika je identifikovala pušenje, konzumiranje alkohola, izlaganje UV zračenju i virusne infekcije kao što je humani papiloma virus kao faktore sa predispozicijom za oralni karcinom. Slične studije su, također, pokazale da stomatolozi općenito imaju dobro znanje o faktorima rizika. Međutim, 64,5% učesnika je pogrešno vjerovalo da poodmakla starosna dob povećava rizik od oralnog karcinoma, za razliku od rezultata u studijama u drugim zemljama.

Iako je 62,3% ispitanika izjavilo da nisu sigurni imaju li dovoljno znanja i iskustva o lezijama oralnog karcinoma, 33,0% učesnika studije je izjavilo da su prethodno dijagnosticirali karcinomske lezije. Samo 21,3% njih je smatralo da



Nedavno sprovedena studija je pokazala nedostatke kako u kliničkom, tako i u teorijskom znanju o oralnom karcinomu među turskim stomatolozima.

(Fotografija: Zay Nyi/Shutterstock)

imaju dovoljno znanja i iskustva, a 70,8% ispitanika je prethodno dijagnosticiralo karcinomske lezije. Pored toga, samo 36,0% ispitanika je tačno izjavilo da je jezik najčešće mjesto za oralne karcinome.

Samo 18,0% ispitanika je reklo da imaju dovoljno znanja i iskustva u tehnikama oralne biopsije, a 70,8% tih ispitanika je prethodno dijagnosticiralo karcinomske lezije. Na pitanje o poznавању biopsije, 27,4% ispitanika koji su točno odgovorili je izjavilo da imaju dovoljno znanja i iskustva u tom području.

Od ispitanika koji su izjavili da imaju dovoljno znanja i iskustva o lezijama oralnog karcinoma, 34,4% je prošlo obuku o oralnom karcinomu, dok 55,7% sudionika nije. Među ispitanicima koji su prethodno prošli obuku o oralnom

karcinomu, stopa dijagnosticiranja karcinomske lezije iznosila je 42,5%, u poređenju sa 25,4% onih koji nisu prošli obuku.

Osvrćući se na rezultate studije, dr. Karabağ je izjavio za DTI da ga je iznenadilo saznanje da su rezultati bili slični među ispitanicima koji su izjavili da imaju dovoljno znanja i iskustva s oralnim karcinomom i onima koji nisu smatrali da imaju dovoljno znanja i iskustva. Studija naglašava potrebu za povećanjem znanja stomatologa o oralnom karcinomu kroz dodiplomsku i kontinuiranu edukaciju. Potrebna su daljnja istraživanja sa većim uzorcima kako bi se bolje uočili nedostaci u znanju stomatologa o ovoj temi.

Većina ispitanika su bili opći stomatolozi, nakon kojih slijede oralni i maksilofacialni hirurzi.

Istraživači su izvijestili da su oralni i maksilofacialni hirurzi imali najveću stopu tačnih odgovora, što pokazuje njihovo znanje, iskustvo i kliničku praksu, dok su protetičari pokazali najmanje znanja o oralnom karcinomu. Također, više oralnih i maksilofacialnih hirurga je, također, prošlo specifičnu obuku o oralnom karcinomu.

"Ova otkrića će doprinijeti ranoj dijagnozi i stopi preživljavanja oralnog karcinoma te će pomoći u poboljšanju znanja i iskustva stomatoloških stručnjaka o lezijama oralnog karcinoma," zaključio je dr. Karabağ.

Istraživanje pod naslovom "Evaluation of Turkish dentists' knowledge about oral cancer and oral mucosal lesions" je objavljeno online 29. juna 2024. u časopisu *BMC Oral Health*.



Dr. Mert Karabağ.

(Fotografija: Mert Karabağ)



Fill Nano kit

OPIS

Svjetlosno-polimerizirajući, nano hibridni kompozit za punjenje

Karakteristike:

- 76% punjenja u postotku volumena, uključeno anorgansko punilo $0.7\mu\text{m} \div 12\text{nm}$
- Preporučeno za III-IV-V razred prednjih zubi
- Preporučeno za I-II-V razred stražnjih zubi
- Visoka tlačna čvrstoća
- Rendgenski vidljiv
- Vita nijanse

Fill Dent Flow kit

OPIS

Svjetlosno-polimerizirajući, mikro hibridni, nano ispunjen tekući kompozit

Karakteristike:

- 60% punjenja u postotku volumena, uključeno anorgansko punilo $0,01\mu\text{m} \div 2,5\mu\text{m}$
- Smanjeno polimerizacijsko skupljanje
- Izvrsna tečnost
- Estetska rekonstrukcija
- Zadržava oblik i prilagođava se šupljini
- Visoka rendgenska vidljivost
- Samonivelirajuće

Fill Dent kit

OPIS

Svjetlosno-polimerizirajući, mikro hibridni, nano ispunjen kompozit

Karakteristike:

- 80% punjenja u postotku volumena, uključeno anorgansko punilo $1\mu\text{m} \div 0,04\mu\text{m}$
- Nisko polimerizacijsko skupljanje
- Visoka tlačna čvrstoća
- Rendgenski vidljiv
- Vita nijanse

Voćna koža i žvakača guma pomažu smanjiti greške u panoramskom snimanju

TABRIZ, Iran: Nepravilno postavljanje jezika je glavni uzrok loše kvalitete dentalnih rendgen snimaka, što dovodi do radiografskih grešaka u rasponu od 40% do 80%. Nedavno sprovedena studija je otkrila da voćna koža može poboljšati kvalitetu rendgen snimaka pomažući pacijentima da drže jezik na mjestu uz nepce. Ovi nalazi mogu pomoći u smanjenju uobičajenih grešaka u panoramskom snimanju i minimizirati dodatnu izloženost zračenju potrebnom za ponovna snimanja.



Nedavno sprovedena studija je pokazala da upotreba voćne kože ili žvakaće gume za pozicioniranje jezika značajno smanjuje greške u panoramskom snimanju.

(Fotografija: olepeshkina/Shutterstock)

Dental Tribune International

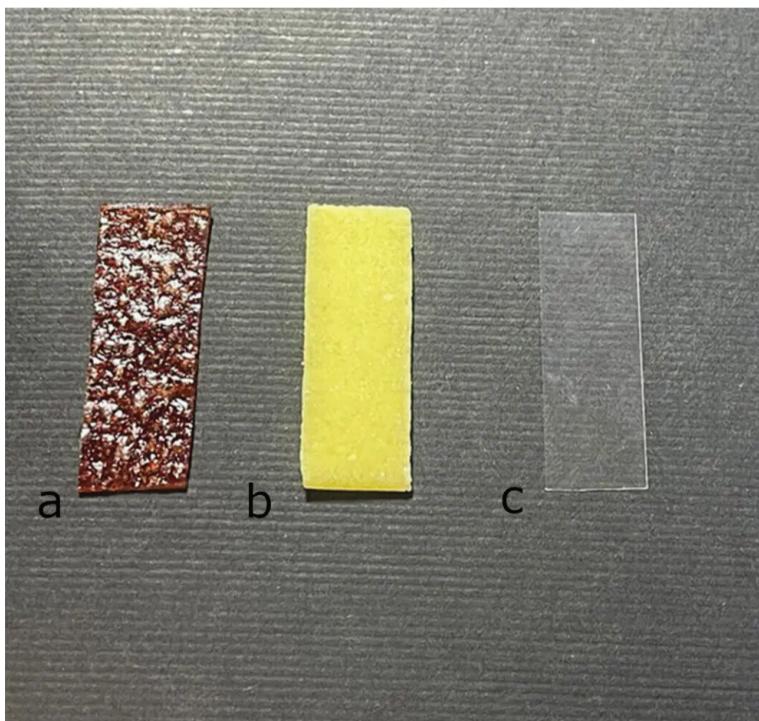
Studija je uključivala 270 pacijenata upućenih na Odsjek za oralnu i maksilofacijalnu radiologiju na

Stomatološkom fakultetu, Univerziteta medicinskih nauka u Tabrizu. Učesnici studije su nasumično podijeljeni u kontrolnu grupu, grupu s celuloidnom matricom i grupu s jestivim trakama. Prije pa-

noramskog snimanja, svi pacijenti su dobili uputu da pritisnu jezik uz nepce. Pacijenti u grupama s celuloidnom matricom i jestivim trakama dodatno su zamoljeni da stave celuloidnu traku, voćnu kožu

ili žvakaču gumu na jezik prije toga. Istraživači su potom izveli rutinsko snimanje i uporedili rezultate svih grupa kako bi procijenili učestalost grešaka sa sjenom zračnog prostora između jezika i nepca.

Prema rezultatima, visokokvalitetni rendgen snimci napravljeni su kod 75,5% pacijenata iz grupe s jestivim trakama. Nasuprot tome, visokokvalitetni rendgen snimci su dobiveni za 60,0% pacijenata iz grupe s celuloidnom matricom i samo 36,6% iz kontrolne grupe.



Kisela voćna koža (debljina: 1 mm; a), žvakača guma (debljina: 1 mm; b) i celuloidna matrica (debljina: 5 µm; c).

(Fotografija: © 2024 Mokhtari i sur., Journal of Medical Radiation Sciences, licencirano pod CC BY 4.0)



Približno pozicioniranje odgovarajuće trake u odnosu na nepce.

(Fotografija: © 2024 Mokhtari i sur., Journal of Medical Radiation Sciences, licencirano pod CC BY 4.0)

Cherry Agustin, glavna urednica časopisa *Journal of Medical Radiation Sciences*, izjavila je u saopštenju za javnost da rezultati mogu pomoći pacijentima smanjenjem potrebe za ponovnim snimanjem rendgen snimaka. "Kada osoba ne može držati jezik na mjestu i aparat mora ponovno snimati rendgen snimak, pacijent mora potrošiti više vremena i novca, te je izložen većem zračenju," dodala je Agustin.

"Voćna koža može pomoći da se rendgenski snimak ispravno snimi iz prve, a također je i ukusna," dodala je Agustin.

Studija pod naslovom "Effect of using different strips on reducing the most common error in panoramic imaging: A randomised controlled trial on palatoglossal air space shadow" objavljena je u junskom izdanju časopisa *Journal of Medical Radiation Sciences* 2024.godine.

AESTHETIC ACADEMY BY



USKORO!